



# JASOV

Občasník obce Jasov

4 / 2009

## „Keď sa kapor trepoce, budú pekné Vianoce!“



**K**apor vo vani – súčasť našej vianočnej atmosféry  
Kapor sa stal ďalším z vianočných stresov, keďže okrem zháňania masla, mandarínok či „burákov“ bolo tiež treba vystáť rad na kapra, hoci aj za cenu čerpania dovolenky. Kapor putoval domov v sieťkach z ulíc väčších miest. Potom sa kúpala doma vo vani až do Štedrého dňa (ak sa ho dožil). Vtedy to nikomu neprekážalo. Bol miláčikom rodiny a pre mnohé z detí jediným domácim zvieratkom. Občas ho prikrmovali chlebom, občas mu dopustili chlórovej vody a hlavne vydržali celé hodiny sledovať jeho nemé móresy. Tento zvyk pripadá veľmi úsmevný najmä cudzincom napr. angličanom, ktorí ak by chceli zažiť obdobie našej „tradície“, museli by napríklad chovať moriaka v obývačke až do 1. sviatku vianočného. Kapor sa postupne stal súčasťou jednotného vianočného menu.

Na Štedrý večer nechýba takmer na žiadnom stole, podávaný s tradičným pokrmom Vianoc – zemiakovým šalátom. Zaujímalo nás, či sa kaprom darilo v našich rybníkoch a ako dopadli tohtoročné preteky. **Pokr. na strane 13.**

## Vysvätenie sochy sv. Floriána – patróna hasičov

Slávnostnou svätou omšou začalo vysvätenie sochy sv. Floriána, familiárne v Jasove nazývanej „Floriánka“. Obec sa postarala o jej obnovu, pretože pôvodná socha bola nahľadaná zubom času do tej miery, že centrálnu časť obce skôr špatila ako skrášľovala.

Pôvodnú sochu dali postaviť naši predkovia v 19. storočí na pamiatku štyroch veľkých požiarov, ktoré spôsobili veľké škody v Jasove.

Nech nás opatruje a chráni pred požiarom aj v tento svätý čas a po celý nový rok 2010.



## OBSAH

Strana 7:  
Multifunkčné  
ihrisko  
+ cenník



Strana 15:  
Aktivity  
Csemadoku



Strana 12:  
90. výročie TJ Jasov

## Špeciálna príloha Kalendár na rok 2010

Strana 4:  
Polícia  
informuje



Strana 8:  
Exkluzívne fotky  
z Jasovských osláv

Strana 10:  
Rozhovor  
s M. Kalmárom



Inšpirujte sa vianočnými a novoročnými prániami, ktoré nájdete na každej strane v tomto dolnom okienku!!!

# PRÍHOVOR STAROSTU

*Milí Jasovčania,*

do rúk sa vám dostáva 4. vydanie Občasnika obce Jasov. Uplynul už hodný čas od posledného vydania, v ktorom som sa vám prihovárať. Sľubovali sme vám, že ho budeme pripravovať 3 až 4-krát do roka, čo sa nám doposiaľ nedarilo, a to z dôvodu rozpadu prvej redakčnej rady, ktorá mala na starosti publikovanie občasnika. Po viac ako roku sa nám podarilo dať dokopy novú redakčnú radu. Ja verím, že v roku 2010 sa už s Občasníkom obce Jasov budete stretávať častejšie, a hlavne pravidelnejšie ako doteraz.

Ani sa mi nechce veriť, že čas plynie tak rýchlo. Zdá sa mi, ako by to bolo včera, ale bohužiaľ čas je neúprosný a zase máme Vianoce a pred dverami nový rok.

Rozmýšľal som o tom, aký vlastne bol uplynulý rok 2009 z pohľadu vedenia obce. Bol to určite rok náročný, rýchly, plný práce, rozhodnutí a zmien. Myslím si, že to bol pre našu obec rok veľmi úspešný. V roku 2009 sme zrealizovali všetky aktivity, ktoré sme si stanovili spoločne s obecným zastupiteľstvom a zahrnuli sme ich do programového rozpočtu obce na rok 2009.

**V rámci programu 4. Služby občanom v podprograme 4.4. Cintorín** sme realizovali maľbu a náter celej vonkajšej fasády domu smútku (4000 €), jeho ozvučenie (1000 €), ďalej oplatenie cintorína pri kostole (8000 €), ošetrovanie existujúceho oplatenia novým náterom a upravili sme plochu okolo domu smútku na parkovisko osobných áut (24000 €).

**V rámci programu 7. Komunikácie v podprograme 7.1. Miestne komunikácie** sme opravili povrch tej časti komunikácie, kde sa nedali robiť vysprávky – od obecného úradu po most pod tehelňou, na dolnom konci od hlavnej cesty po lesnícku bytovku (50000,-€), ďalej sme opravili formou vysprávok miestne komunikácie a most na ceste od Bodvy po kláštor, na uličku bývalej kachličkární a cestu pri jaskyni (27000 €).

**V rámci podprogramu 7.2. Rekonštrukcia a výstavba** sme dali spracovať projekt na rekonštrukciu centra obce (námestia) za 12000,- € a zreštaurovala sa socha sv. Floriána (15100 €).

**V podprograme 7.3. Parkoviská v obci** sa zriadili parkoviská pre obyvateľov bytoviek č. 85, 86, 87 (5000 €), ďalej tiež parkovisko pre návštevníkov Jasovskej jaskyne (38000 €).

**V rámci programu 9. Šport** sa dokončila výstavba tréningového futbalového ihriska (4000 €), oplotilo sa futbalové ihrisko (15000 €) postavilo sa multifunkčné ihrisko pri autocampingu v hodnote 75000 €, z čoho obec financovala 21000 €. Zvyšnú časť financovala firma AVE-V.O.D.S. odpadové hospodárstvo a.s. Košice.

**V rámci programu 15. Rozvoj obce podprogram 15.2. Rekonštrukcia nehnuteľností** sa zrekonštruoval rodinný dom (78000 €) pre účely jeho ďalšieho prenájmu. Od 7. decembra v týchto nových priestoroch pôsobí a poskytuje služby našim občanom, ale aj občanom z okolitých obcí, Slovenská pošta.

Okrem týchto aktivít sme ešte v uplynulom roku podali dve žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (dotácie) na Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, ktoré nám boli schválené.

**V prvom prípade sa jedná o prostriedky vo výške 1 114 000 € na rekonštrukciu základnej školy** (výmena okien a dverí, zateplenie fasády, zriadenie dvoch odborných učební – fyzika a chémia – rozvody ústredného vykurovania)

**V druhom prípade to budú prostriedky na obnovu centra obce** (priestory za obecným úradom, cesta pred kultúrnym domom a pri novej pošte, nová lávka cez potok, pri soche sv. Floriána, úprava verejnej zelene) v celkovej sume 438 000 €.

Milí spoluobčania, blíži sa záver roka, a preto sa vám chcem poďakovať za všetky vaše pripomienky, názory a aj kritiku, ktorá nám pomáha v našej práci. Tak isto sa vám chcem poďakovať za dobre odvedenú prácu na vašich pracoviskách a vo vašich rodinách.

Pevne verím, že nový rok pre nás bude rovnako úspešný a v niektorých oblastiach ešte lepší.

*Šťastné a láskyplné sviatky  
a pevné zdravie v roku 2010!*

Ing. Gabriel Nagy  
starosta obce

*Nech čerti od vás smolu odnesú, choroby nech stratia Vašu adresu.  
Veľké príjmy, malé dane, ostatného priverane.*



## Slávnostná opátska benedikcia v chráme Sv. Jána Krstiteľa

Koncom októbra sa udiala významná udalosť života Rádu premonštrátov. Košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč udelil opátsku benedikciu novému jasovskému **opátovi Ambrózovi Martinovi Štrbákovi O. Praem.** v opátskom chráme sv. Jána Krstiteľa v Jasove. Okrem okolo sto kňazov z domova i zahraničia, chrám naplnili stovky veriacich, aby sa zúčastnili tejto udalosti. Vo svojej ďakovnej reči pán opát nezabudol, okrem svojich blízkych, poďakovať rehoľným bratom za zvolenie, ale v premyslenom prejave pripomenul príjemné stretnutia s mnohými ľuďmi z cirkevného i verejného života, ktorí ovplyvnili jeho cestu životom až do súčasnosti. Prajeme mu hojnosť Božích milostí, silu a zdravie na ďalšej ceste životom.

## Novinka sa ujala

Šesť mesiacov činnosti má za sebou Kancelária prvého kontaktu, ktorá je zriadená na Obecnom úrade na poschodí. Ako nás informoval starosta obce Ing. Gabriel Nagy, mesačná bilancia návštev klientov – občanov dokazuje, že jej zriadenie bol dobrý nápad. Za dobu od jej zahájenia ju navštívilo už vyše 2000 klientov, ktorým na mieste poradila ochotná pani Zuzana Csoltková.

Mesačná štatistika vyťaženia Kancelárie prvého kontaktu ukazuje, že najviac klientov využíva informačné služby a pokladňu. Kvôli overeniu podpisov už doposiaľ prišlo 560 občanov. Čoraz početnejšie sa na pani referentku obracajú vo veci čestného prehlásenia, daní, miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a osvedčovania dokladov a podpisov. N.F.

## Bevált a fejlesztés

A községháza első-szintjén létesített ügyfél szolgálati iroda, az ún. "az első kontaktus irodája" egy pár hónapja kezdte meg működését.

Ing. Nagy Gabriel polgármester tájékoztatása szerint az iroda látogatottsága arról tanúskodik, hogy megalapozott volt annak létrehozása, mivel segíti lakosaink tájékoztatását a hivatali ügyek intézésében. A megnyitástól már több mint 2000 érdeklődő használta ki Csoltko Zsuzsa szolgálatát, s így nem- volt szükséges a klienseknek felkeresni az épület többi munkatársait.

## Nové pracovníčky obecného úradu

### OBEC JASOV

**Meno:** NORA FARKAŠOVÁ

**Pozícia:** Referentka kultúry

**Miesto pôsobenia:** Kultúrne stredisko Jasov – obecná knižnica

**Doba pôsobenia od:** 7. 7. 2009

**Adresa:** Kultúrne stredisko Jasov, 044 23, Jasov č. 94

**Tel.kontakt.:** 055/466 42 24

**Náplň práce – hlavná činnosť:** vedenie a spravovanie knižnice, činnosti v oblasti kultúry, (zabezpečovanie kultúrnych podujatí, obecné noviny, prevádzkovanie kultúrneho strediska..)



### OBEC JASOV

**Meno:** ZUZANA CSOLTKOVÁ

**Pozícia:** Referentka prvého kontaktu

**Miesto pôsobenia:** Obecný úrad Jasov

**Doba pôsobenia od:** 1. 6. 2009

**Adresa:** Obecný úrad Jasov, 044 23, Jasov č. 259

**Náplň práce – hlavná činnosť:** prvotný kontakt s klientom, administratívne a finančné úkony (podateľňa, pokladňa, osvedčovanie dokladov a podpisov, ..)



## Aktívny Klub dôchodcov

Klub dôchodcov v Jasove počas roka zorganizoval viacero stretnutí. Začiatok roka zahájili výročnou schôdzou. V máji si poseдели pri tradičnom guláš party. V októbri si Obecný úrad pripomenul mesiac úcty k starším, kde posedenie dôchodcov spestrila živá hudba, vystúpenie žiakov ZŠ a nechýbala ani slávnostná večera. Redakčná rada mala možnosť zúčastniť sa viacerých takýchto akcií a spolu so staršími a skúsenejšími precítiť čaro atmosféry ich stretnutí. Za milé pozvanie im aj touto cestou vyjadrujeme poďakovanie. Počas roky zorganizovali aj spoločné zájazdy do Poľska a Maďarska. So starým rokom sa rozlúčili Mikulášskym posedením. Do nového roka im prajeme ešte veľa takýchto spoločných akcií a hlavne veľa zdravia. N.F.

# POLÍCIA INFORMUJE

## Polícia kontroluje maloletých a mladistvých

V dnešnej dobe, povedzme si pravdu, pribúda čoraz viac maloletých a mladistvých osôb, ktoré požívajú alkohol na verejnosti, doma bez dozoru, či v tom horšom prípade popíjajú s rodičmi. Popíjaniu sa nebránia a v prípade hľadania vinníka sa vyhovávajú na kadekoho a kadečo. Túto aktivitu zvažujú v neposlednom rade aj nato, že v ich okolí pribúdajú pohostinstvá a bary a celé sa to teda stáva akousi kultovou – či „kultúrnou“ – záležitosťou.

Polícia už aj v našom regióne začala preventívne kontrolovať skupinky mladých, zoskupujúcich sa v teréne hlavne po večeroch, zariadenia, v ktorých sa predáva alkohol, tmavé miesta a zákutia obce.

Vieme, že je protizákonné požívanie alkoholických nápojov alebo iných návykových látok maloletými osobami do 15 rokov a mladistvými do 18 rokov. Zo zákona preto vyplýva polícii právo na kontrolu totožnosti v prípade podozrenia. Podozriví sú povinní podrobiť sa dychovej skúške alebo iným testovacím prístrojom na zistenie omamných a psychotronických látok. Ak polícia zistí aj zdroj, kde bol alkoholický nápoj zakúpený, majiteľa podniku neminie pokuta.

**Nezabúdajte aj na to**, že osoby maloleté sa nesmú zdržiavať bez dozoru svojich zákonných zástupcov po 21:00 hodine na verejne prístupných miestach, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

Povinnosť avizovať takéto prípady má nielen polícia, ale aj základná škola, (riaditeľ, pedagógovia) ktorí predkladajú

riešenie prípadu obci, v ktorej má maloletý alebo mladistvý trvalý pobyt.

**Zákon z 29. apríla 2009 o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriadení a prevádzke protialkoholických záchytných izieb, ktorý dopĺňa zákon NRSR z roku 1996 stanovuje, že za porušenie zákona maloletou osobou môže obec uložiť zákonnému zástupcovi pokutu do výšky 33€. Ďalej, za porušenie zákazu obec udelí mladistvej osobe pokarhanie, prípadne zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, kde sa alkoholické nápoje podávajú.**

Je teda len na nás všetkých, či tá pokuta, či tých 33€ má pre nás iba peňažnú, alebo aj morálnu hodnotu a hodnotu zdravia.

N.F.

## Pozor na krádeže

Majetková kriminalita predstavuje najväčšie percento v rámci celkovej kriminality. Často sa vyskytujú krádeže, ktoré sú dôsledkom našej nepozornosti. Hlavne teraz, v zimnom období, počas nákupnej predvianočnej horúčky, keď sa stále niekam náhlime. Nechávame pootvorené okná, hoci aj tie najmenšie – na toaletách či špajzke – , nezavráame poriadne dvere na autách, nechávame si nákupné tašky nestrážené pri dverách obchodov, skrátka, sme nepozorní, prelietaví a v neustálom zhone.

Preto nezabúdajte: Pri skúšaní a nakupovaní tovaru nenechávajte svoje tašky a kabelky bez dohľadu. Zloději si často všimajú aj vaše veľké tučné vrecká na vašich kabátoch a bundách, z ktorých kradnú najmä peňaženky, osobné doklady a mobilné telefóny. Terčom zlodějov by ste sa mohli stať aj v opustených uličkách, ktorým sa radšej vyhýbajte.

Vážte, a strážte si svoj majetok a teraz, v tomto vianočnom období, keď každý myslí aj na svojich blízkych, nezabudnite upozorniť aj ich. Pretože ak čo i len sused dozrie na suseda v tomto sviatočnom čase, bude to ešte dokonalejšie. Bez žiaľu a zbytočných zlostí, ale s radosťou a vďakou.

N.F.



## POKUTA 33,20 €

### S pyrotechnikou treba počkať až do sviatkov

**Silvester, ale už aj vianočné sviatky, sú každoročne aj u nás sprevádzané petardami, svetlicami, či zábavnou pyrotechnikou. Hluk petárd, vyrušujúci ľudí v uliciach, je často spôsobovaný deťmi, ktoré si takto kráčia chvíle voľného času.**

Zaujímalo nás, či naša obec má vyhradený dátum pre používanie zábavnej pyrotechniky. Boli sme zvedaví aj na to, aká pokuta hrozí pri porušení tohto zákazu.

Starosta obce Jasov informoval: „Naša obec postupuje podľa všeobecne záväzného nariadenia (VZN), v ktorom sa uvádza, že pyrotechnika sa môže používať výlučne v čase od 31. decembra do 1. januára, a to od 18.00 do 3.00 hod. Používať ju možno však iba na presne určených miestach, ako je to v nariadení stanovené.“

### Tisícová pokuta:

V našej obci je zakázané používať zábavnú pyrotechniku počas Vianoc, je však povolená na Silvestra, a to v presne stanovenom časovom rozmedzí. Ak teda postupujeme podľa VZN, ktoré bolo schválené v roku 2003, za priestupok možno podľa §48 zákona o priestupkoch pokutu do 33,20 € čo je bývalých 1000.- Sk.

### Nezodpovedné používanie petárd najčastejšie poškodzuje oblasti tváre a ruky.

Polícia každoročne upozorňuje, že výrobky zábavnej pyrotechniky sú predmety obsahujúce výbušninu. Zvyčajne sa iniciujú otvoreným ohňom. Pri horení vzniká vysoká teplota a v prípade nesprávneho použitia hrozí reálne nebezpečenstvo požiaru.

Zástupkyňa PZ v Jasove Ing. p. K.Göblová dodala: „Zatiaľ sme nemali priestupky proti poriadku v správe takéhoto druhu, kde by sme museli zasahovať my, ako policajný subjekt. Výhradne, už pokiaľ sa jedná o sviatky, nie je našim účelom niekoho trestať, ale skôr vytvárať a stabilizovať prevenciu. No v prípade neuposlušnosti, odporu, či opakovaného porušovania priestupku, čo sa týka maloletých, by sme pristúpili k ďalšiemu riešeniu. Nezabúdajte však, že za priestupky maloletých sú zodpovední zákonní zástupcovia.“

### Prevenia nadovšetko

Cieľom prevencie zo strany rodičov i polície je teda neprestajne informovať deti o zábavnej pyrotechnike, naučiť ich bezpečne s ňou manipulovať, a tak predísť trvalým následkom na zdraví, ktoré sú dôsledkom neodbornej manipulácie s výbušninami.

Samozrejme aj predávajúci je povinný upozorniť kupujúcich o spôsobe zaobchádzania a miere opatrnosti, ktorú si ten ktorý predmet pri používaní vyžaduje.

N.F.

*Vianoce čisté a biele ako sneh, v živote len radosť, zdravie a smiech.  
Silvestrovskú náladu po celý rok, šťastie nech sprevádza každý váš krok.*

# PRÁVNÍK RADÍ. LEKÁR RADÍ. Z HISTÓRIE

## Drobné stavby pre účely dane z nehnuteľnosti

Pri poslednom odpočte plnenia príjmovej časti plnenia rozpočtu obce na rok 2009 bolo konštatované, že daň z nehnuteľností bola splnená na 69%.

Predmetom dane zo stavieb okrem iného sú aj drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu

### Čo je stavba

Podľa § 43 zákona 50/1976 Zb o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (Stavebný zákon)

Stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných prvkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu.

Pevným spojením so zemou sa rozumie:

- spojenie pevným základom,
- upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,
- ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,
- pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia
- umiestnenie pod zemou

Medzi stavby patria aj drobné stavby, na ktoré sa vzťahujú tie isté predpisy ako na stavby

**Drobné stavby sú podľa ods.6a § 139b zákona č.50/1976 Zb. (Stavebný zákon), ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu (napr. pre stavbu na bývanie, pre stavbu občianskeho vybavenia, pre stavbu na výrobu a skladovanie, pre stavbu na individuálnu výrobu a skladovanie, pre stavbu na individuálnu rekreáciu), a ktoré nemôžu podstatne ovplyvniť životné prostredie a to:**

a) prízemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 25m<sup>2</sup> a výška 5m, kôlne, letné kuchyne, prístrešky, zariadenia na nádoby na odpadky, stavby na chov drobného zvieratstva, sauny, úschovne bicyklov a detských kočíkov, čakárne a stavby športových zariadení

b) podzemné stavby, ak ich zastavaná plocha nepresahuje 25m<sup>2</sup> a hĺbka 3m napr. pivnice, žumpy

Predmetom dane z nehnuteľnosti podľa § 10 ods.1b) zákona č. 582/ 2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sú stavby na pôdohospodársku produkciu, **skleníky**, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu.

Obecný úrad Jasov

## Dôverujte svojmu úsmevu

Zubná ambulancia Jasov  
MK DENT s.r.o.  
MUDr. Chvojková Mária  
MUDr. Ficsórová Kristína  
Pidová Janka

**Váš úsmev prezradí o vás mnoho: vašu osobnosť, náladu, úprimnosť. Ale na druhý pohľad aj stav vo vnútri vašich úst. Každodenná pravidelná starostlivosť o chrup a tkanivá v ústnej dutine je veľmi potrebná. Správna zubná kefka, účinná zubná pasta a zubná niť sú len základné pomôcky, ktoré pomáhajú udržať zdravé zuby a dťasná po celý život.**

Bliži sa koniec roka a s ním aj absolvovanie preventívnej zubnej prehliadky. Preventívne prehliadky (ďalej len p.p.) u zubára absolvujú:

- deti do 18rokov .....2x roč.
- dospelí/aj so zub. náhradami ..... 1x roč.
- tehotné ženy/v 1. a 3. trimestri .....2x

Preventívna prehliadka sa môže vykonať len u kompletne ošetrovaných pacientov po predchádzajúcej preventívnej prehliadke!!!

Novú p.p. môžeme vykonať najskôr 4 mesiace po poslednom ošetrení, kedy sa dokončilo ošetrenie kazov zistených pri predchádzajúcej preventívnej prehliadke.

Nová preventívna prehliadka platí pre ošetrenie zubov v nasledujúcom kalendárnom roku!

### Najdôležitejšie typy starostlivosti o ústnu dutinu:

- Hygiena úst
  - zuby si čistíme aspoň .....2x denne
  - medzizubné priestory vyčistíte zubnou niťou aspoň .....1x denne
  - jazyk si čistíte .....1x denne

- Zdravé stravovanie
  - sladkých desiat, pokiaľ je možné, sa vzdajte
  - namiesto limonády a štiav pite nesladený čaj alebo vodu
  - prestaňte fajčiť
- Preventívne kontroly a profesionálne čistenie zubov:
  - absolvujte pravidelné zubné p.p.
  - pravidelne dochádzajte na profesionálne čistenie zubov

### Ešte ste neabsolvovali zubnú p.p.?

Neváhajte využiť možnosť osobného alebo telefonického objednania:

0905 803 486

### Sme presťahované:

Nájdete nás na novej adrese: Jasov č. 73 v priestoroch budovy, kde sa nachádza aj súkromná gynekologická ambulancia v Jasove.

### Ordinačné hodiny:

Pondelok: ..... 8.00 – 14.00 hod.  
Utorok: ..... 8.00 – 14.00 hod.  
Streda: ..... 12.00 – 18.00 hod.  
Štvrtok: ..... 8.00 – 14.00 hod.  
Piatok: ..... 8.00 – 14.00 hod.

Vymedzený zdravotnícky obvod:

Jasov, Nováčany, Rudník, Zlatá Idka

MUDr. K. Ficsórová



## POŠTA

Čriepky z dejín Jasova a okolia (1)

Pošta v Jasove I.

Pripravil: Albert Ivan Petreje, O. Praem.

Pošta v Jasove začala svoju činnosť prvýkrát v druhej polovici 18. storočia v roku 1769<sup>1</sup>, pod názvom Joos a Jászó, a pôsobila tu do roku 1787. Z toho obdobia sú k dispozícii aj menoslovy jednotlivých poštmajstrov, ktoré boli publikované Calendariach a Schematismoch. V roku 1787 bola poštová stanica preložená do Nováčan, kde sa stal poštmajstrom bývalý, prvý evidovaný jasovský poštmajster Filip Špech.<sup>10</sup> Druhýkrát svoju činnosť začala pošta v Jasove v druhej polovici 19. storočia a to od 10. júna 1868<sup>11</sup> a pôsobí až dodnes, pod názvami Jászó, Jasov.\*

**Dodatok:** Poštár, to je „posol do domu“. Takými to poslami, na ktorých si ešte mnohí z nás radi zaspomínajú, boli Hirko Géza-bácsi, Szűcs Laci-bácsi. Pošta nemala svoju stálu budovu, niekoľkokrát sa sťahovala. Konečne po 44-rokoch sa dočkala vhodného umiestnenia v zrekonštruovanej budove v centre obce pri soche sv. Floriána.

\* Zdroje:

1 Obert, Jozef – Tekeľ, Jozef – Varga, Alexander – Bartalský, Štefan: Poštové pečiatky na území Slovenska od roku 1752 do roku 1918, Bratislava: 1994, s. 192, č. 431 (Jászó - Jasov), ďalej skratka PP 1994.

10 Vetus Et Novum Calendarium MDCCLXXXIX, stl. 317 (Jászó-Ujfalvensis, Spech).

11 PP 1994, s. 192, č. 431 (Jászó - Jasov)

M.P.

# INFORMÁCIE

## Naše „naj“

Stredoeurópsky multimediálny portál [www.teleprior.eu](http://www.teleprior.eu) vznikol z potreby prehĺbiť vzájomné poznanie a porozumenie medzi obyvateľmi Strednej Európy.

Portál okrem iného prezentuje aj najvýznamnejšie osobnosti a pamätihodnosti miest a obcí Slovenska, Poľska, Maďarska, Slovinska a Českej republiky.

Keďže aj naša obec má svoje „naj“, zaslúži si byť zviditeľnená na tejto stránke. A práve Vy sa môžete podieľať na tom, že to „naše naj“ uvidí celý svet. **Stačí, aby ste napísali Vaše nominácie na priložený anketový lístok a vhodili ho do schránok umiestnených na obecnom úrade alebo odovzdali do knižnice.** Návrhy je možné odoslať aj e-mailom na [obecjasov@stonline.sk](mailto:obecjasov@stonline.sk). Nominácie predstavujte v nasledovných dvoch kategóriách a uveďte krátke odôvodnenie Vašej voľby:

**1. Pamätihodnosť** – pozoruhodnosť (prírodná, kultúrna, technická alebo historická udalosť), ktorá by podľa vás nemala uniknúť pozornosti žiadneho návštevníka.

**2. Osobnosť**, akokoľvek spojená s vaším mestom alebo obcou (žijúca alebo nežijúca), ktorá by podľa vás mohla byť vzorom pre ostatných.

**Tip:** Poslanec obce, PaedDr. Pavol Martinove navrhol **napríklad do kategórie osobností prof. Baltazára Frankoviča**, ktorý je zakladateľom Ústavu kybernetiky SAV a prof. **Gustáva Fahlera**, ktorý bol 1. rektorom VŠ banickej a je pochovaný na Obecnom cintoríne v Jasove. Obecné zastupiteľstvo zároveň po tomto návrhu poverilo obecný úrad prípravou Všeobecne záväzného nariadenia obce o pamätihodnostiach.

Pán Martinove zároveň na 15. verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva apeloval na všetkých, aby sme sa zapojili do súťaže o najkrajšiu obec Slovenska. Dnes sú už výsledky z tejto súťaže dostupné k nahliadnutiu na [www.slovakregion.sk](http://www.slovakregion.sk).

Neváhajte teda a vyjadrite sa na pripojenom anketári. Veď také skvosty ako **Barokový kláštor, vápencová skala**, ktorá v sebe ukrýva **kvapľovú jaskyňu**, či rybníky, nemá predsa každá obec a každé mesto na Slovensku. Konečne sa teda aj prostredníctvom vás dočkajú zaslúženého celosvetového uznania.

ANTON SEMJONOVICH MAKARENKO:

„Či chceš, alebo nechceš, niekam patíš. Ako veľmi však niekam patíš, to už záleží len na tebe.“

Oznámenie o tomto projekte bolo zaslané občianskym združením: SPOLOK C+S. N.F.



**Pohotovosť pre deti a dospelých, Školská 2, Moldava nad Bodvou:**  
**Ordinačné hodiny: Po. – Pia. 16:00 – 08:00. Dni pracovného pokoja – nonstop.**  
**Poskytovanie lekárskej služby prvej pomoci počas vianočných sviatkov sa v ničom nelíši od ostatných víkendových alebo sviatočných dní. Tel.: 055/460 27 16**

## EUROBUS – PRIBLÍŽIME VÁM SVET

EUROBUS a.s. každoročne organizuje koordinačné porady, na ktoré sú pozvaní starostovia a primátori miest a obcí. Na týchto poradách sa predkladajú návrhy na vedenie dopravy do obcí, obmedzenia nevyužitých spojov resp. iné návrhy, ktoré by smerovali ku z hospodárneniu dopravy. Keďže EUROBUS je tu hlavne pre vás, tak aj vaše námety môžu byť podnetné, presadzujúce a vplyvné. Ak teda máte podnety či návrhy, ak ste spokojní, alebo nespokojní, vyjadrite to na priloženom anketovom lístku.

Zabezpečenie vašej spokojnosti je súčasťou našej práce.



## ADMIN – Internetová stránka obce

**Vážení občania,**  
**dovoľte mi predstaviť vám na stránkach Občasnika obce Jasov oficiálnu internetovú stránku našej obce.**

Voľakedy sa informácie prenášali ústnym podaním a generácie sa takto zachovali aj príslovia a porekadlá, ktoré nám hovoria o tisícročných skúsenostiach našich predkov. Takou ľudovou múdrosťou môžeme nazvať v súčasnosti vetu: „všetko je na webe“. Nie sú to síce skúsenosti tisícročí, ale práve informačné technológie (INTERNET) nám umožňujú vymieňať skúsenosti, a informácie podávať ďalej za oveľa kratší čas.

Možno staršia generácia má ešte problém s využívaním internetu, ale dnešná mládež si bez neho nevie predstaviť súčasný svet. A pod tým pojmom si predstavujem skutočne celý svet. Totiž dosah internetu je obrovský. Všade, kde je možné sa k nemu pripojiť, ľudia ho aj intenzívne využívajú. Služi na získavanie informácií, vymieňanie skúseností, zábavu i poučenie. Okrem pozitívnych vplyvov na používateľa môžeme badať aj dosť negatívnych pôsobení. Určite ste počuli napríklad o hráčskej vášni niektorých slabších jedincov – pozor najmä na deti, ktoré sedia pri počítači a až chorobne sa venujú počítačovým hrám.

V našich podmienkach pri využívaní oficiálnej stránky obce sme sa mohli tiež stretnúť s jedným **negatívom** (podotýkam, netýka sa to len našich obyvateľov, je to celosvetový problém). **Spočíva v tom, že v diskusiách, rôznych „blog“-och alebo reakcií na články a príspevky, sa ľudia skrývajú za anonymitu a ich prejavy sú plné vulgarizmov, agresivity, invektív a prejavov nenávisťi.** Anonymita im umožňuje vyjadriť také názory, za ktoré by sa, predpokladám, pod plným menom hanbili podpísať. Ba dokonca to niekedy ženu do krajnosti, keď osočujú ľudí s iným názorom, bez kvalitnej argumentácie – len tak, usudzujú, že im nič nehrozí, a to bez toho, aby získali relevantné informácie – alebo svoj názor vytvorili na základe informácií z rôznych zdrojov.

**Vôbec si neuvedomujú, že svojimi neoverenými informáciami a názormi zavádzajú okolie, šíria maximálne polopравdy a v podstate sami seba zhadzujú, veď anonymita ich aj v tom ochráni.**

Touto cestou sa na vás obraciam s vrúcnou prosbou, aby ste nevyužívali oficiálnu stránku obce podobným spôsobom. Veď to, čo napíšete, aj keď anonymne – čítať môže „celý svet“. Tešíme sa každej pripomienke a dobre mienenej rade, ktorá posunie dianie v obci ďalej. Aby ste pomohli obci, na to nie je treba nadávať alebo používať vulgarizmy. Úplne postačí konštatovanie a nápad.

*Letí k tebe darček z neba, je v ňom všetko čo ti treba: šťastie, láska, pokoj, neha, Ježiško má rád aj teba, každú slzu kvapôčku premení ti na vločku. Veselé Vianoce!*

# INFORMÁCIE

Každá dobre mienená pripomienka sa prekonzultuje a sami ste svedkami toho, že mnohé dobré nápady sa už aj zrealizovali.

**Pre menej skúsených**, ak dovoľíte, napíšem niekoľko rád – ako využívať možnosti internetu na našej oficiálnej stránke, ktorá ešte zďaleka nie je naplnená, ale sa na nej postupne pracuje. Pomôžte ju dotvárať svojimi nápadi. Môžete to cez e-mail [webjasov@jasov.sk](mailto:webjasov@jasov.sk) alebo prostredníctvom odkazu vhodného do schránky na obecnom úrade.

**Naša webstránka** je naplnená informáciami o obci, jej histórii, zaujímavostiach, ale i o súčasnom dianí v obci. V sekcii **SAMOSPRÁVA OBČANOM** nájdete informácie o súčasnej činnosti obecného zastupiteľstva na čele s pánom starostom (smernice a dokumenty – ako napr. v obci platné zákony – tzv. Všeobecne záväzné nariadenia, či smernice starostu a pod. Niektorých možno budú zaujímať tlačivá k istým udalostiam a povinnostiam pri nahlasovaní zmien, a pod.).

V sekcii **CESTOVNÝ RUCH – TURIZMUS** sú informácie pre turistov o okolitej prírode, kultúrnych pamiatkach, ale nájdete tu aj typy na výlet do okolia obce.

**Sekcia VZDELÁVANIE, KULTÚRA a ŠPORT** zahŕňa informácie o školách v obci, o činnosti spoločenských organizácií i športového klubu, ale sú tu aj informácie o kultúrnom stredisku a našej knižnici. V sekcii **INFO** nájdete informácie o autobusových spojoch v našej obci – s možnosťou ich aktualizácie prostredníctvom odkazového linku, ale aj informácie o prevádzkach v našej obci (ak boli k dispozícii). V sekcii **NÁVŠTEVNÁ KNIHA** očakávame pripomienky a skúsenosti návštevníkov obce, nič však nebráni ani obyvateľom našej obce, aby napísali do tejto sekcie.

Na diskusiu pre našich obyvateľov však slúži hlavne sekcia: **DISKUSIA OBČANOV O VECIACH VEREJNÝCH. Tu je moje odporúčanie nasledovné:**

1. Ak nemáte záujem použiť svoje meno, použite pseudo-nym, pod ktorým sa budete hlásiť do diskusie aj v ďalších príspevkoch.

2. Nepoužívajte, prosím, neslušné výrazy, nadávky a neoverené informácie. Ako administrátor ich budem musieť z diskusie odstrániť. Nie je v záujme obce interpretovať obec v očiach „sveta“ ako skupinu neohrabancov a hulvátov, pretože sme presvedčení, že väčšina našich obyvateľov je inteligentných, lojálnych a zodpovedných občanov, ktorým záleží na dobre pre obec a jej obyvateľov. Našou snahou je aj takto ich chrániť.

3. Veľmi si želáme, aby sa čo najviac pripomienok týkalo zlepšenia života obyvateľov obce a čo najviac prispievateľov našlo odvalu vyjadriť taký názor, pod ktorý by sa mohol podpísať svojim plným menom.

4. Ak máte nápady na doplnenie stránky alebo pripomienky k práci administrátora, napíšte e-mail na adresu: [webjasov@jasov.sk](mailto:webjasov@jasov.sk), dostane sa ku mne, prehodnotím ich a použijem, ak to bude realizovateľné.

5. Nezazlievajte administrátorovi slušné reagovanie na príspevky obyvateľov obce a návštevníkov našej stránky. Administrátor vykonáva zodpovednú prácu, ktorá spočíva v informovaní verejnosti o obci a dianí v nej, s poukázaním na jej krásy a kvality, so snahou pomôcť pri riešení problémov. Oficiálna stránka obce totiž nie je „bulvárny časopis“.

Ďakujem

PaedDr. Magdaléna Martinove

## Otvorenie Multifunkčného ihriska

**Za účasti starostu obce Ing. Gabriela Nagya, poslancov OZ, vrcholového managementu AVE V.O.D.S. a ďalších hostí sa uskutočnilo v polovici septembra 2009 slávnostné odovzdanie Multifunkčného ihriska pri Autocampingu Jasov.**

**Pripomenieme, že Multifunkčné ihrisko financovala firma AVE V.O.D.S. Košice, za finančného prispenia aj Obce Jasov.** Ihrisko bude slúžiť na športové aktivity a to: tenis, futbal, volejbal, basketbal, bedminton, hádzaná a nohejbal. Súčasne sa uskutočnil otvárací zápas na multifunkčnom ihrisku, ktoré sa týmto dňom dalo k dispozícii občanom i záujemcom z okolia, ale aj turistom, ktorí k nám zavítajú.

Musíme sa pochváliť, že vedeniu obce sa postupne darí naplňovať zámyery podpory športu a voľno-časových aktivít mládeže a dospelých občanov našej obce. Ohľadom fungovania multifunkčného ihriska sa zastupiteľstvo vyjadrilo, že sa bude hľadať optimálne riešenie na to, aby ihrisko bolo plne využité. Cieľom je, aby sa tu striedali deti navštevujúce MŠ, žiaci ZŠ, nevynímajúc starších pánov, ktorí si tiež radi zašportujú. „Budeme vyvíjať úsilie, aby sme mali slušné športoviská, kde obyvatelia budú mať možnosť aktívneho pohybu“ dodal starosta. Zástupca starostu Ing. Jozef Menda sa vedeniu obce i spoločnosti AVE V.O.D.S. poďakoval, že výstavbu tohto ihriska plne podporili.

Radosť z nového športoviska má hlavne náš futbalový klub a športová mládež. No veríme, že bude slúžiť nielen mladým športovcom, ale všetkým, ktorí si chcú udržať kondíciu, nájsť si dôvod na chvíľku športu, či už rozhybať kosti. A možno sa práve vďaka tomuto ihrisku aj u nás zrodí športová hviezda, či nejaké tie mládežnícke „mančafy“, ktoré nám pripravujú zálohy pre seniorov.

Vďaka takejto významnej podpore športu je toto najlepšia prevencia voči všetkým nepriaznivým javom, ktoré ohrozujú dnešnú mládež. Lepšie je predsa investovať peniaze teraz, ako sa potom borí s problémami.

„Športu zdar“.

N.F.

### MAJITEĽ IHRISKA: OBEC JASOV

Záujemcovia o jednotlivé športové disciplíny sa môžu prihlásiť u správcu: MAURSKÝ JOZEF Jasov č. 86

**Objednávky na tel. číslo:** 0918 692 845; 055/ 466 48 68

**PREVÁDZKOVÁ DOBA: Pondelok – Nedeľa: 8:00 – 22:00h.**

Prenájom ihriska je ohraničený časovým harmonogramom, ktorý bude správcom ihriska obnovovaný v závislosti od množstva objednávok. Pri organizovaní turnajov si prenajíateľ vyhradzuje právo použitia ihriska pre turnaj.

### Upozornenia:

Osoby mladšie ako 15 rokov sa môžu na ihrisku zdržiavať len v sprievode dospelého osoby.

Platba sa vždy uskutoční v hotovosti u správcu ihriska.

Prenajíateľ dostane od správcu doklad o zaplatení (v prípade prenájmu ihriska kolektívom, bude doklad vystavený na meno jedného nájomcom určeného člena kolektívu).

### CENNÍK

DRUH ŠPORTU	čas prenájmu	CENA v €	cena v Sk
futbal	1 hodina	8	241,01
volejbal	1 hodina	7	210,88
basketbal	1 hodina	7	210,88
tenis	1 hodina	5	150,63
nohejbal	1 hodina	5	150,63

*Cez sviatky prajem, nech srdce pre vernú lásku denne bije a šťastie na duši radostne žije.  
Hm, a aké predsavzatie do nového roku si treba dať?... No predsa aspoň 24 hodín denne sa mílo usmievať.*

# 5. JASOVSKÉ OSLAVY

29. augusta 2009



O betavosť našich organizátorov, štedrosť sponzorov, ale aj hojná účasť obyvateľov i hostí na 5. oslavách Jasova, ale aj náš záujem oboznámiť verejnosť s ich prípravami, nás zaväzujú k zverejneniu niekoľkých mien i záberov, ktoré hovoria, ale zďaleka nevystihujú množstvo práce, ktoré sa odvieďlo počas príprav týchto osláv. Už niekoľko dní pred „dňom s veľkým D“ sa jasovský „aktivačný tím“ podieľal pod vedením **pani Parobečekovej a pána Molnára** – na zveľadňovaní priestranstva a zabezpečovaní všetkých technických potrieb, za čo im patrí touto cestou vďaka a pochvala za úsilie.

Vďaka patrí aj prípravnému tímu nasadenému v „plnej poľnej“: **Mgr. Márii Pekarovičovej, Lýdii Maurskej, Mgr. Františke Fehérovej, Nore Farkašovej, Janke Petrikovej, Mgr. Táni Papanastasiovej, PaedDr. Pavlovi Martinove, Bc. Petrovi Pavelkovi, a samozrejme šikovnému elektrikárovi Andrejovi Hudákovi**, vďaka ktorému videli na klinec, kladivo a nožnice až do neskorej noci.

Nechceme zabudnúť ani na našich najmenších, ktorí priložili ruku k dielu a prispeli tak k skrášleniu priestorov Výstavy jasovských umelcov. Ani na pódiu nelenili. Tím Dj Rollo si organizoval hudbu, ladenie a umiestnenie.

Dúfame, že aj pri príprave ďalších osláv sa vytvorí skupina ochotných ľudí, a tak spoločne prispějeme k príjemnému priebehu našich Jasovských osláv.

Upršaná sobota privítala hostí, ktorí sa rozhodli prísť na **5. JASOVSKÉ OSLAVY**, ktoré sa napriek nepriaznivému počasiu vydarili. Väčšina prítomných totiž, hoci pod daždníkmi alebo stanmi, ale trávila sobotné popoludnie v spoločnosti svojich blízkych a priateľov pri autokempingu v Jasove. **Bohatý program (deti, žiaci, tanečníci, speváci, muzika...)**, ktorý som pripravovala so svojimi pomocníkmi – spolupracovníkmi (ďakujem!), mal svoje čaro, a ani búrkové mračná neodradili obecenstvo vydržať a sledovať ho takmer do konca. **Konferovanie bravúrne zvládol Roland Grošo** a netradične pripravené rozdeľovanie tomboly pochválili všetci prítomní. **Vďaka aj sponzorom, že ponúkli toľko cien.**

Výborná speváčka a spevák doprevádzali **Andera z Košíc**, ktorý zabával prítomných svojimi vstupmi (napodiv, zväčša bez dažďa). Vďaka všetkým, ktorí pomohli príjemne tráviť Jasovské oslavy so všestrannými aktivitami, ale aj tým, ktorí sa postarali o bohaté občerstvenie a zabezpečovali ich nerušený priebeh. I tohtoročné **1. kolo Výstavy prác talentov** zlákal všetkých milovníkov umenia.



**D**o Jasovskej palety svojimi prácami prispeli:

Mgr. Františka Fehérová, Nora Farkašová, Viktorica Ficsorová, Nikoleta Lacková, Gabika Gerendová - Rímová, rodinka Petriková, Jozef Halász a výstavu samozrejme zdobili aj práce školákov a predškolákov. Našťastie ani nepriemerné počasie nemalo až taký zlý dopad na náladu prítomných, pretože ešte aj neskoro večer bolo dosť záujemcov o tancovačku, ktorá končila polnocou.

Dôstojnosť oslavám v týchto dňoch dodali aj také významné akcie ako bola benedikcia nového pána opáta jasovského kláštora Rádu premonštrátov, Majstrovstvá Slovenska v terčovej lukostrelbe, ale aj medzinárodný futbalový zápas Jasov – Tura (družobné mesto z Maďarska).

Aj touto cestou vedenie obce na čele s pánom starostom ďakuje všetkým zainteresovaným, ktorí prispeli k ich úspešnému priebehu. Veríme, že väčšina prítomných sa i napriek búrkovým prehánkam dobre bavila a dúfame, že sa aj na budúcich oslavách stretne aspoň v takom počte.

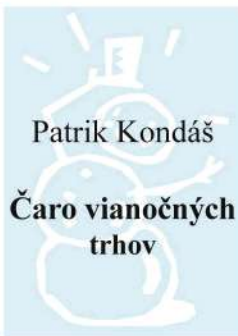


*Zvončeky už zvonja a ihličie vonia, svetlo sviečok mihotavé, Vianoce k nám prišli pravé.  
Preto sviatky krásne majte, v pohode ich prežívajte.*



# AKCIE

## Vianočný príspevok



Patrik Kondáš

Čaro vianočných trhov

Každé ročné obdobie má svoje čaro. Pestrofarebné stromy na jeseň, horúčavy v lete, či sneh lepia sa na podrážky topánok v zime. Ako každoročne na sviatok, na ktorý sa tešia mnohí z nás na Vianoce, nesmú chýbať tradičné vianočné trhy. Vôňa vareného vína, vznášajúca sa okolím spolu s vôňou škorice a klinčeka, dodávajú Vianociam nezameniteľnú atmosféru. Vianočné trhy sú miestom spletnosti vôní, kultúr a rôznych temperamentov ľudí. Trhy svojím lákavým prostredím ponúkajú spektrum výrobkov od výmyslu sveta. Jedného dňa sme sa počas vyučovania vybrali do mesta. Trhy hýrili farbami od nepoznania a zmes vôní priam bila do nosa. Pestrofarebné perníky vyzerali naozaj lákavo a každý sa tváril prívetivo. Vianoce sú v dnešných časoch skôr bežnou rutinnou záležitosťou a ľudia vybavujú všetko na poslednú chvíľu. Jedno je však na Vianociach nespochybniteľné – každý má právo stráviť ich spolu so svojimi najbližšími. Či už s rodinou alebo priateľmi. Ak ste trhy ešte nenavštívili, nečakajte. Prichádzate tak o možnosť oboznámiť sa s množstvom vecí, poprípade sa len tak nachvíľu odreagovať.

## NOC NETOPIEROV



Už druhýkrát sa v našej jaskyni uskutočnila výnimočná akcia „Noc netopierov“. Tohto roku to bolo 24.9.2009 večer o 20.30 hodine. Napriek nepriaznivému počasiu prišlo dosť záujemcov. Cieľom akcie bolo predstaviť nočné cicavce účastníkom, priblížiť im ich význam v prírode a zoznámiť sa s ich výskumom a ochranou. Gestorom akcie boli: pán M. Fulin a pán J. Popovics. Od nich sme sa mohli dozvedieť, že z **28 druhov netopierov vyskytujúcich sa na Slovensku, môžeme v Jasovskej jaskyni vidieť až 19 druhov.** Tým sa naša jaskyňa zaraďuje medzi najvýznamnejšie v strednej Európe.

V priestoroch starého vchodu jaskyne sa uskutočnila najzaujímavejšia časť akcie – odchyt netopierov. Tu mali zúčastnení možnosť dotknúť sa a pohladkať týchto nočných cicavcov. Dúfame že táto výnimočná akcia sa stane v našej jaskyni tradíciou a počet záujemcov bude čoraz väčší.

Za krásne zábery z tejto akcie ďakujeme pánu P. Klemovi a pánu J. Popovičovi.



## Základná škola Jasov

AKTUALITY v šk. roku 2009/2010

September 2009

### SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE školského roka 2009/2010

Úspešný začiatok roka bol spojený s Plenárnym zasadnutím ZRPŠ. Pani riaditeľka PaedDr. Alžbeta Chahrourová slávnostným príhovorom oboznámila rodičov a žiakov s celkovou organizáciou školy, s materiálnym zabezpečením a ŠKVP – ISCED 1, 2. Pán starosta Ing. Gabriel Nagy vo svojom príhovore vyzdvihol ťažkú prácu pedagógov a zaželal celej škole veľa úspechov.

### 6. ročník MATIČNÉHO ŠACHOVÉHO TURNAJA

V septembri sa na našej ZŠ konal 6.ročník Matičného šachového turnaja, ktorý slávnostne otvoril pán plukovník Ing. František Mrva v spoločnosti pani riaditeľky ZŠ PaedDr. Alžbety Chahrourovej a podpredsedníčky MO MS Mgr. Janky Potočňákovej. Pán plukovník zároveň viedol besedu o histórii Matice Slovenskej

V silnej konkurencii žiakov boli výsledky šachového turnaja nasledovné:

1. miesto: Ivana Horváthová, 6. A.
2. miesto: Leona Dzuriková, 6. A.
3. miesto: Svetlana Žigová, 6. B.

Odmenou víťazom boli farebné diplomy a knižné publikácie.



Október 2009

### Účelové cvičenie OCHRANA ČLOVEKA A PRÍRODY

Dňa 28. 10. 2009 sa konalo účelové cvičenie Ochrana človeka a prírody. V závere cvičenia Slovenský národný aeroklub a Letecká škola v Košiciach uskutočnili deň otvoreného neba. Nad Jasovom sa predviedli vo svojej kráse lietadlá vytvorené inžiniermi USA, Čiech, Talianska a Slovenska. Za nezabudnuteľné zážitky vďaka všetkým deťom a pedagogický zbor zo srdca p. Vladimírovi Kahlerovi za sponzorstvo a bezchybnú organizáciu akcie, ktoré budú ešte dlho uchované v našich spomienkach.

### ÚPRAVA AREÁLU ŠKOLY

Pod vedením vyučujúcich, pani učiteľky Heleny Budzákovej a pána učiteľa Mgr. Ivana Novotného sa uskutočnila v rámci hodiny pracovného vyučovania aj úprava areálu školy

PaedDr. Alžbeta Chahrourová

Želáme v novom roku veľa pohody, šťastné náhody, žiadne nehody, významné dohody, úsmevné príhody a ďalšie života výhody.



# INTERVIEW - ROZHovor S VÝTVARNÍKOM



Autor s „Motokomorníkom“



Vodník na studni v Levoči



Balkón – OU Kechnec

## Kedy ste začali v tomto odvetví pôsobiť?

Začal som hneď po maturite, v roku 1994. Robím to teda už dobrých 15 rokov.

## Čo, alebo kto Vás k tomu viedol?

No, v prvom rade to bol môj otec, ktorý mi prvý raz, keď som mal 6 rokov, ukázal, že kov sa dá ohriať a dať sa z neho robiť zaujímavé veci. A odvtedy ma to držalo.

## Aký odbor a kde ste študovali?

Vyštudoval som v Kremnici umelecké kováčstvo a zámočníctvo.

## Kde a v čom hľadáte inšpiráciu?

Inšpirácia prichádza z každodenného života. Človek sa musí vedieť dobre dívať a všimáť si veci okolo seba ale i správanie ľudí, pretože s tým žijeme a sme tým obklopený každý deň. A každý nový deň nás teda môže niečo naučiť. To je poučenie a inšpirácia pre život. Inšpiráciu taktiež nachádzam v prírode. Musíme však dodať, že inšpirácia nie je vždy voľná. Je tam stále určitá hranica, ktorú už zákazník nechce prekročiť.

## Na čo sa zameriavate vo Vašom umeleckom pôsobení?

Zameriavam sa hlavne na architektúru. Brány, vývesné štíty, kované nápisy obcí a balkóny. Z historickej časti musím spomenúť aj reštaurovanie svietnikov pre kláštor premonštrátov v Jasove a taktiež voľnejšiu tvorbu, ktorá sa týka figurálnych plastík. V neposlednom rade spomeňme aj moje hobby – výrobu nožov.

## Tvoríte ruka v ruke so súčasným trendom?

Samozrejme, snažím sa držať sa súčasného trendu a klientov návrh sa snažím tomu prispôbiť. Ak sa ma však zákazník snaží „nakočirovať“ do vecí, s ktorými ja nesúhlasím, tak prácu jednoducho odmietnem.

## Kde ste všade boli, teda pôsobili?

Bol som 2 roky vo Francúzku, v Rakúsku robím sporadicky, robil som aj v Holandsku, Belgicku a Nemecku. Mojmým majstrom a vzorom bol už dnes nebohý Alfred Habermann, ktorému som – čo sa remesla týka - vďačný za veľmi veľa. Keď som sa s ním po svojej 6 ročnej profesionálnej praxi v roku 2000 spoznal, zistil som, že neviem „lauter“ nič z kováčiny, darmo som mal vyštudovanú školu.

## Reprezentovali ste Slovensko na nejakých stretnutiach či súťažiach?

V Rakúskom háorníckom mestečku Ybbsitz sa každé 2 roky koná Schmiedefest. V roku 2000 sa tam zišlo 30 kováčov z celej Európy a spoločne sme vytvorili na oslavu tisícročia dielo na tému „Panta rei“ – (z gréc.: všetko tečie, plynie). Vytvorili sme dielo: presýpacie hodiny – 3,5 metra vysoké, vážiace 3 tony a boli realizované 3 dni. Hodiny sú plne funkčné. Družstvá tvorili kováči z Luxemburska, Rakúska, Talianska, Nemecka, Čiech. Zo Slovenska sme tam boli jeden kolega zo Žiliny a ja.

## Vráťme sa k Vašej architektúre.

### Ako začína realizácia napríklad takej kovovej brány?

Základom tohto remesla je kresba. Návrh zákazníkovi sa robí v mierke. Aby bol proporčne presný, pred realizáciou diela kreslím v mierke 1:1. Keď tvorím konkrétne dielo, kované detaily si najprv predstavím a tie potom stvárnim na papier.

### Máte aj nejaké to svoje najobľúbenejšie, najvydarenejšie dielo, svoj talizman?

Áno, mojim najvydarenejším, naj – naj dielom, je môj syn. Nôž je pre mnohých laikov iba jednoduchým, každodenným nástrojom – pomôckou.

### Povedzte nám teda čosi zaujímavé o Vašom hobby.

#### Ako sa taký nôž stáva umeleckým dielom?

Jednou z techník, ktorú využívam, je **kovaný damašek**. Damašková oceľ sa skladá zo železa a z niekoľkých druhov ocelí. Najprv si vyrobím pláty, ktoré sa naskladajú na seba, zahrejú sa na tak vysokú teplotu, že sa spoja a vytvoria štruktúru. Vzniká kvalitná ostrá čepel, svojou štruktúrou pripomínajúca drevo, ktorá je hlavne nesmierne odolná voči zlomeniu. Aby sa nám jednotlivé materiály zvýraznili, štruktúra sa musí vyťahovať v kyseline. Táto technika je už vyše 2000 rokov stará.

Potom je to napr. aj **uhlíková oceľ**, ktorá je špeciálne reflexne upravená. Využíva sa tak najmä v lese, aby sa svetlo na čepeli neodrážalo a nevyplašilo zvieratká (smiech). Pri výrobe rukoväte používam len domáce drevíny. Nie zahraničné. Jednou z najkrajších je javorové drevo. V neposlednom rade spomeniem aj techniku scrimshaw – je to eskimácka technika zdobenia kostí, alebo techniku výroby noža z reťazí mot orovej píly.

*Nech sa starosť všetka zruší a nech vládne pokoj v duši. Čo bolelo nech sa zhojí, čo tešilo nech sa zdvojí. Aby boli v novom roku, iba slzy šťastia v oku.*

# MILANOM KALMÁROM

## Ktoré typy nožov vyrábate najradšej, ktoré najmenej a prečo?

Najradšej mám fínske nože. Škandinávia, sever. Majú jednoduchý, dokonale tvar čepeľí, ktorý je stáročiami najmenej obmieňaný. Používajú sa na poľovačku, rybačku, pri pobyte v prírode. Naopak zase, najmenej ma baví výroba nožov na americký spôsob.

## Čo je pre Vás kľúčové, dôležité, pri prvotnom kontakte so zákazníkom?

V prvom rade zisťujem u zákazníka to, aký je typ, či preferuje mäkké, alebo tvrdé tvary, aký materiál je mu bližší – okrúhly alebo hranatý a či má rád rastlinné, geometrické alebo zvieracie motívy.

## Spomínali ste, že vyrábate aj balkóny. Ako postupujete pri výbere vhodného návrhu na takúto objednávku?

Ako príklad uvediem balkón, ktorý som nedávno robil pre obec Kechnec pri príležitosti príchodu britského veľvyslanca. V prvom rade som sa návrh balkóna snažil prispôbiť k disproporčnej streche, opticky rozbiť fasádu, ktorá bola na veľkom pozadí taká maličká. Horizontálnou skladbou tyčí som v diele chcel vyjadriť expanziu obce, jej rozpínavosť a rast tým, že som ich vrstvil na seba a nie typicky – vertikálne. Spoje znázorňujú prepojenie firiem, spoluprácu medzi sebou, bez ktorej by neboli schopné existovať.

## Aká je Vaša životná filozofia?

1. Ži a nechaj žiť.
2. Snažiť sa vychádzať s každým.

## Spomeňte ešte niekoľko z Vašich diel.

Musím ešte spomenúť, že návrhy diel robím sám, ale pri ich realizácii mi pomáha aj otec a nemálo krát aj spolupracovníci, či akademickí maliari.

Reštauroval som „žezlo“, ktoré používajú rektori pri koncoročných aktoch pre **Fakultu Medicíny v Košiciach**, kópiu hrotnice veže z medeného plechu pre **Jakobov palác** v Košiciach i „klasicistický balkón“, ktorý je umiestnený na budove bývalého **Župného domu v Košiciach na Hlavnej ulici**. Spomeniem taktiež „zberač vody“ s kovovým krížom a tepanou kopulou, ktorý môžete vidieť na **Kaplnke sv. Michala v Košiciach**, či „slnčné hodiny“ pre **obec Budimír**. Vo Francúzsku som spolupracoval na výrobe replík – napr. 2000 rokov starého Galského „konika ku krbu“. Mojm dielom sú aj rôzne **vychádzkové palice** či **zábradlia a mreže do pivníc a vínnych pivníc**. Medzi diela vyššie ako 1meter 50 cm patrí napríklad **korpus ukrižovaného Krista** vyrobený pre **obec Veľké Slemence**, či **vodník na studni v Levoči** (súkromný pozemok). No to je naozaj len zopár diel, ktoré tu v krátkosti spomíname. Niektoré z mojich diel je možné vidieť aj na mojej stránke: [www.mkalmar.sk](http://www.mkalmar.sk).

## Mali ste aj nejaké objednávky od miestnych obyvateľ'ov?

Medzi moje miestne návrhy a diela patrí napríklad: **vývesná tabuľa LEKÁREŇ U PREMONŠTRÁTOV** v Jasove, oporné zábradlie s mrežou a **dvere pri PIXIS BARE**, no robil som aj napríklad rôzne držiaky na kvetináče, ako súčasť exteriéru domov.

## Robili ste veci aj pre mediálne či inak známe osobnosti?

Áno, vyrábam rôzne dary, napr. pre bulharského veľvyslanca alebo amerického veľvyslanca z Bieleho domu pri príležitosti jeho pasovania za „rytiera mesta Košice“, či damaškový nôž pre podnikateľa pána Baťu, ... Pre Sergeja Kozlíka, či bývalého prezidenta Michala Kováča som ukul meče.

## Ako je možné spoznať Vaše práce?

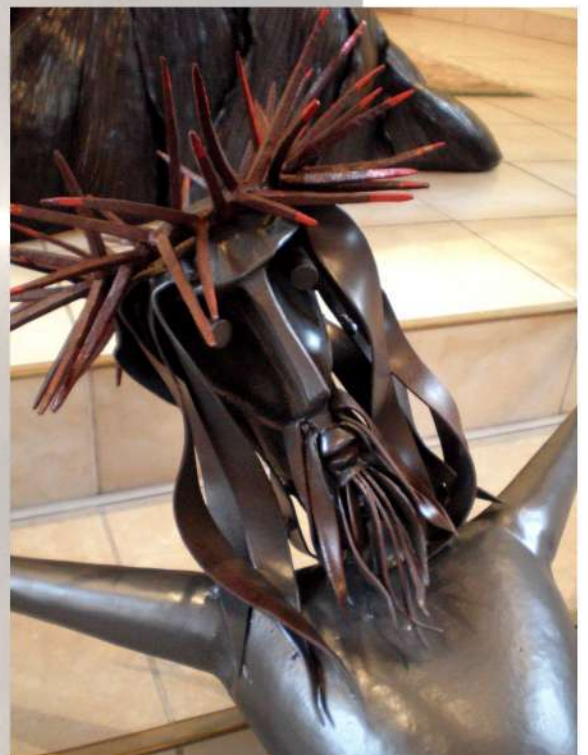
Každý remeselník má svoj podpis. Ja používam razidlo s vlastnými iniciálami – MK

Ďakujem za rozhovor a prajem Vám naďalej šťastnú ruku pri tvorbe a veľ'á síl.

N.F.



Brána



Korpus Krista – 1m, 50 cm – pre Vyšné Slemence



Stolička karieristka – detail salamandry

## Oslavy 90. výročia športového klubu TJ Jasov

Písal sa rok 1919. V Jasove vznikol športový klub, ktorého členovia počas takmer jedného storočia dosahovali pekné výsledky ako vo futbale, tak aj v atletike a v súčasnosti aj v lukostrelbe. Mnohých možno prekvapí, že v Jasove sa rozbiehal aj ženský futbal. Ba mali sme aj účastníkov Medzinárodného maratóna mieru v Košiciach.

Ďakujeme organizátorom, na čele s p. J. Halászom za spomienkové oslavy, ale i rodinám, ktoré poskytli zábery na uverejnenie. Ak vás zaujmú nasledujúce riadky z histórie klubu, viac sa dočítate v knihe: **Jozef Halász a kol.: 90. výročie založenia športového klubu v Jasove 1919 – 2009**, dostupnej k zakúpeniu v miestnom novinovom stánku.

### Kedy a ako sa to celé začalo.

Zo začiatku to boli zápasy medzi „Nižným“ a „Vyšným“ koncom, alebo medzi „slobodnými“ a „ženatými“ chlapmi. Súperenie s mužstvami z iných dedín sa konalo až neskôr.

### Kde sa nachádzali

#### naše prvé futbalové ihriská?

Prvé ihrisko vzniklo na lúke v blízkosti pastierskeho domu (Bikarét), neskôr sa však presťahovalo na Jarmovisko. Jeden čas sa však hral futbal aj na čistine v lese „Haršaš“.

### Kto boli naši prví futbalisti?

Prví hráči v mužstve, ktorí hrali proti mužstvu z inej dediny boli: J. Gócs, Š. Hil'ovský, Š. Toporčák, J. Cíner, Š. Bodnár, E. Császár, J. Rajz, J. Sopko, T. Bába, D. Perlik, B. Prámer, F. Prámer, I. Bukovič, J. Kerpán, F. Császár, B. Bodrogi, T. Barna, Š. Kerpán, Š. Juhász, J. Encemberger a J. Trusán. Sme na nich hrdí, pretože položili základ dobrého mena Jasovského futbalu v širokom okolí. Ich činnosť sa začala v roku 1920 a s malými zmenami



pokračovala až do roku 1930. V roku 1930 sa členovia rozhodli prijať názov klubu JAC, čo bola skratka z názvu Jasovský Atletický klub. Prvé dresy boli pásikované čiernobiele.

### Kto boli prví vedúci športového klubu?

L. Butkovics, K. Bodnár, J. Prámer, D. Bajmóci, J. Tamóczy, B. Perlik, E. Csoltko a J. Bodnár. Mnohí museli siahnúť aj do vlastných vreciek, aby dokázali pokryť výdavky spojené s cestou na zápas, alebo aby dokázali doplniť chýbajúcu hráčsku výstroj. Vďaka týmto ľuďom sa skutočne postavilo jedno pekné futbalové ihrisko, ktoré sa v 30-tych rokoch minulého storočia aj oplotilo.

Z 2. augusta 1935 zostala spomienka na vysvätenie novej zástavy klubu, na ktoré sa zišlo viac ako 2000 ľudí.

### Prvé súťaže:

Majstrovstvá údolia Bodvy – prvá súťaž, ktorej sa jasovské futbalové mužstvo zúčastnilo. Až v roku 1932 sa začali po prvýkrát uskutočňovať futbalové zápasy pravidelne každú nedeľu. V tomto období už mužstvo malo aj svojich trénerov.

V roku 1936 sa začala súťaž MLSZ. V súťaži boli kvalitnejšie zápasy. Účastníci a očití svedkovia dodnes nezabudnú na neuveriteľnú výhru v zápase s Rožňavou – 1:0.

Povojnové obdobie – Jasovský futbal zažil najväčšie úspechy a rozkvet práve v tomto

období, kedy dokázal v priebehu troch rokov postúpiť až o tri triedy vyššie. V roku 1946 sa podarilo opäť oplotiť futbalové ihrisko a opraviť všetky škody spôsobené vojnou. K tomu všetkému sa pripojila aj jasovská mládež a to až do takej miery, že sa popri mužstve dospelých v roku 1947 vytvorilo aj dorastenecké mužstvo. Ďalšie úspechy:

- Východoslovenská župa futbalová
- Košická oblasť II., s postupom do I. triedy
- 1950 – KVS Košice I. trieda,
- 1953 – Krajská súťaž juh
- Krajský prebor I.A triedy, kde Jasov zvíťazil nad Popročom 2:1, „**Toto víťazstvo oslavovala celá obec a každý bol hrdý na výsledok**“. V obecnom rozhlase hrala **ci-gánska muzika prerušená hlášením, že naše mužstvo sa zachránilo v I.A triede aj najmä vďaka gólu Laciho Tótha.**

Postupom času sa dokončila tribúna na ihrisku, vytvorili sa sociálne zariadenia, dotiahla sa elektrika, voda aj kanalizácia. Vybudoval sa nový vchod na ihrisko, oplotil sa celý areál, vytvorila sa zástava a vydal odznak k výročiu vzniku klubu. Postavila sa kolková dráha s bufetom a klubovňou a kúpil sa autobus. Futbalisti postúpili na krajské majstrovstvá a dorastenci hrali v slovenskej 2. línii.

Ďalšie úspechy, prehry, sklamaná ako aj fotografie, a mená všetkých športovcov a predsedov sú podrobnejšie opísané v knihe spomínanej v úvode tohto príspevku.

Na záver by sme aj touto cestou chceli poďakovať v mene jasovského športu všetkým fanúšikom, športovcom a vedúcim za ich oddanosť, prácu a pomoc, ktorú spravili a chystajú spraviť pre jasovský šport a pre jeho zeleno bielu farbu. Nech všetci priaznivci športu prežívajú pocit zásluhovosti pri oslavách bohatej histórie, s ktorou sa môže pýšiť len málo klubov.

N. F.

## CHVÍLKA POÉZIE

Naša krásna obec je srdcovou záležitosťou mnohých z nás. Nieкто to prejavuje činnou prácou v prospech obce, nieкто aktívnou účasťou v spoločenských a športových organizáciách, iní zase i v niekoľkých aktivitách súčasne.

Úprimný obdiv a lásku k obci cítiť aj zo slov p. Jozefa Halásza, ktorý nádhernými slovami básne opisuje krásu malebného mestiečka, vychádzajú z hrdosti na bohatú minulosť.

### Halász József Jászórol

Kassa medence büszkesége,  
Bódvá – völgye ékessége,  
jászóiak szemefénye,  
szívünk szeretetének méltó helye.

Messze földön ismert lettél,  
gazdag kincseiddel hírnevet szereztél.  
A természet szépségeivel halmozott el,  
az emberek sokasága fedezett már fel.

Bányaváros volt Jászó egykor,  
határaiton található volt érc, márvány, antimón  
Működött itt kohó, malom és sok – sok céh,  
a mesterségek tudását magas szinten művelték.

Szép Jászónak a Tapolcája,  
mennyi fiatalnak kedves találkája.  
A nagy forrás milyen édes vizet ad,  
oltja szomját sok – sok jászóinak.

A zöld erdő fái, keskeny sétányai,  
mennyi nyugalmat ad, ha arra jár valaki.

Halastavai ékesítik a Tapolcát, fürdésre,  
horgászásra alkalmas egyaránt.

Sok ember megpihent már a jászói kempingben,  
hol számtalan külföldi is megfordult évente.  
Lett ez barátságok s nagy szerelmek kezdete,  
sok – sok embernek maradt kedves emléke.

Zajlott itt sok ifjúsági és kulturális esemény,  
s hogy erre igény van, éltet még a remény.  
Megfordult és előadott itt sok neves ember,  
s még több hallgatta érdeklődő szemmel.

Emlékek közt keresve,  
sok minden jut eszembe.  
Történetek, események, de ez milyen sok adat,  
a rohanó években az elmúlt 760 év alatt.

# ŠPORT



## Jasovskí hrdinovia

Pali Kirliga a Jaro Lukáč – chytili svoju prvú rybu – 87 cm, 9 kg AMUR –

**Pokr. zo strany 1. Preteky na Jasovskom rybníku sa konajú 2-krát za rok – na jar a na jeseň. Pozostávajú z 3 kôl (3. kolo je finálové).**

„Tohtoročné preteky dopadli naozaj chvályhodne“ – vyjadril sa p. Sinko – majiteľ Autokempingu Jasov, prevádzkar Jasovských rybníkov. „V domácom rybníku uskutočňujeme športový rybolov založený na báze „chyt' a pust'“. Kaprom sa tu darí skvelo. Darí sa tu aj šfukám a pstruhom. Prvé tri roky som investoval hlavne do vsádzania rýb. Dosadených bolo okolo troch ton rýb. Minulý rok bolo mojim hlavným predsavzatím vyčistiť rybník. **Za prvý polrok sa vyzbieralo neuveriteľných 16 a pol ton rias. V druhom polroku to už bolo o čosi menej. Presnejšie – 4 a pol tony.** A toho roku (2009) už rias nieto. Amur bol vsadený len tohto roku. Keďže je bylinožravec, trpel určitý čas hladovkou. No následkom úprav flóry sa rast rias opäť len vykompenzoval a keďže príroda bola poznamenaná teplou zimou, predsa len sa im tu začalo dariť. Zvykol si v domácich podmienkach veľmi pekne, keďže voda je už pre ne dostatočne čistá a studená.“

Dozvedeli sme sa, že polícia musela často riešiť aj pytlíatvo.

## Chytení pytlíaci „zavraždili“ kapra.

„Taký 13 a pol kilový kapor už totiž má zberateľskú, nielen finančnú hodnotu. V tomto prípade už hovoríme o vražde. Trvá totiž 8 – 10 rokov kým vyrastie na takú veľkosť. V horných rybníkoch sa darilo šfukám. Je však potrebné vytrhať prasličky“ – dodal. Veľké ryby sú v rybníku označované čiernou páskou, aby sa kontrolovala pri ich výlove zmena proporcie, zisťuje sa tendencia rastu alebo chudnutia. „Stáva sa, že kým sa aklimatizujú, schudnú 2 – 3kg.“  
Prajme si teda, aby sa rybám v našich Jasovských rybníkoch darilo, aby sem už žiadni pytlíaci nezablúdili a „lovu zdar“. N.F.

## MAJSTROSTVÁ SLOVENSKA V TERČOVEJ LUKOSTREĽBE

### Tri strieborné a tri bronzové medaile

V dňoch 29. – 30. 8. 2009 sa uskutočnili v Jasove Majstrovstvá Slovenska v terčovej lukostreľbe. Skoré ráno, ktoré ešte ukazovalo dobré počasie, spríjemňovalo prípravu aj Lukostreleckému oddielu a všetkým pomocníkom. Organizácia takehoto podujatia si samozrejme taktiež vyžaduje okrem skvelých koordinátorov aj zladený prípravný tím a ich optimizmus. Obetavé pomocníčky – pani Gizela Nagyová a pani Katarína Duchoňová sa postarali aj o chutné občerstvenie. Počnúc od najmladších členov až po tých najstarších v oddiele, všetci mali plné ruky práce po celý deň. A nebolo to nadarmo. Dostala sa im zaslúžená odmena: šesť medailí – výborne, len tak ďalej.

### Medzi jednotlivcami bolo po kvalifikácii nasledovné poradie:

**Muži olympijský luk (OL):** 2. Miroslav Duchoň, 7. Pavol Nagy, 11. Peter Zvirinský, 13. Peter Nagy

**Kadeti OL:** 2. Juraj Duchoň, 3. Jozef Žemba • **Ženy OL:** 4. Monika Hodermarská

**Mladší žiaci OL:** 4. Kristína Žembová • **Chrobáci OL:** 3. Marián Podracki

Po finálových rozstreloch si u mužov Miroslav Duchoň udržal 2. miesto, Zvirinský sa výborným výkonom prebojoval na 4. miesto, Pavol Nagy skončil 10. a Peter Nagy 15. Kristína Žembová skončila na 5. mieste.

**V súťaži družstiev sme mali dve družstvá v zložení** **A:** Nagy Pavol, Miroslav Duchoň, Juraj Duchoň  
**a B:** Nagy Peter, Zvirinský Peter a Žemba.

Šiestimi medailami bol náš oddiel jedným z najúspešnejších oddielov na Majstrovstvách SR.

Aj naďalej im držíme palce.

„Jasov, dotoho, nebojte sa nikoho!“



*Kde sa vzal, tu sa vzal, stromček zrazu v izbe stál. Pod ním ležia balíčky, pre veľkých aj maličkých. Už sa celý lígoce, prajem krásne Vianoce.*

# MŠ. OBECNÁ KNIŽNICA. SPOMIENKA

Všetko, čo potrebujem vedieť,  
som sa naučil v materskej škole.“

Robert Fulghum

## MŠ v obci



### Z histórie MŠ

Jasov ako jedna z mála obcí mala MŠ založenú už v roku 1826, o čom svedčia prvé písomné dokumenty. Pôvodný názov – Ovoda – dokazuje, že vtedajším úradným jazykom bola maďarčina. Majestátnu budovu, stojacu v centre obce navštevovali mnohí z nás.

MŠ od vstupu do EU

Aj MŠ v Jasove prešla niekoľkými reformami. Od roku 2002 sa stala jej zriaďovateľom obec. Od 1. 7. 2008 sa zlúčili dve materské školy pod spoločné riaditeľstvo. V súčasnosti sa stará o deti 5 kvalifikovaných pedagogických zamestnancov a 3 prevádzkové zamestnankyne. **Od 1. 9. 2009 platí nová vyhláška o MŠ. Podľa nej všetky deti, končiace posledný ročník v MŠ, získavajú doklad – osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.**

V poslednom období sa v budove uskutočnili rôzne úpravy. Vymenili sa okná na chodbách, vodovodné batérie, radiátory, vymaľoval sa interiér a exteriér, vymenil sa sčasti aj nábytok pod. Napriek všetkému je finančné zabezpečenie školy nedostatočné, a preto sa snažíme finančné prostriedky doplniť formou sponzorov, dobrovoľných príspevkov, z mimorozpočtových zdrojov – 2% ročnej dane, a v neposlednej miere i spolupracou s rodičmi a so zriaďovateľom.

Naša MŠ sa zameriava na rozvoj vedomostí, zručností a správnych návykov detí. Prostredníctvom osnov a plánov sa učiteľky snažia hrovou formou pripraviť deti na ďalší stupeň vzdelávania. Zároveň môžu rozvíjať svoj talent či záujem v tanečnom a výtvarnom krúžku.

Robíme všetko preto, aby sa deti v našej škole dobre cítili, aby do nej rady chodili, aby boli vždy dostatočne zaťažené, ale nie preťažené.

Riaditeľka MŠ



### Meno pre vaše bábätko?

Čakáte nový prírastok do rodiny a nevíete ako ho pomenovať? Pozrime sa, pre aké mená sa v našej obci rodičia tohto roku rozhodli. Možno sa aj vy necháte inšpirovať.

**chlapček:** Patrik, Kevin, Alex, Sebastián, Jonathan, Viliam

**dievčatko:** Fabiola, Jenifer, Ariana, Jordan, Chymena, Sophia

## Spomíname na Agnesku

Pisať o človeku jednoducho a zároveň výnimočne nie je ľahké. A predsa nám nedá, aby sme o takej jednoduchej a výnimočnej žene nenapísali a nespomenuli si na ňu. Ide o našu občianku, Agnesku Horňákovú, ktorá prežila svoj plodný život v Jasove. Napriek tomu, že mala v domácnosti plné ruky práce – veď sa starala o štyroch chlapcov – stále si našla čas aj pre iných. Nikdy nikomu neodmietla pomoc. Vo svojom voľnom čase piekla zákusky, torty, koláče. Bola členkou Únie žien, ako aj Klubu dôchodcov. Preto pri spoločných akciách ani nevedela čo skôr. Všetci sa spoliehali na ňu, jedným piekla, druhým varila. Nevynechala žiadnu akciu. Deň detí, Jasovské oslavy, Mikulášske oslavy, dôchodcovské posedenia, členské schôdze – boli akcie, na ktorých sa aktívne podieľala. **Agneskine šišky, langoše a plnená kapusta boli známe široko – ďaleko. Za jej jedlom si oblizovali prsty veľkí aj malí, starí aj mladí.** Agnesky už niet. Navždy nás opustila tohto roku. Odišla osoba, ktorá nechala okrem výsledkov svojej práce aj veľa spomienok v nás, ktorí sme ju poznali. Bude nám chýbať.

Jedno je však isté, že jej meno sa ešte dlho bude spomínať v našom kruhu s láskou a úctou. Únia žien v Jasove

## Obecná knižnica Jasov a jej ponuka

Obecná knižnica opäť otvorila svoje brány. Jej bohatý knižničný fond prirahuje mladých i skôr narodených – domácich i z blízkeho okolia. Od jej znovuotvorenia pribudlo už vyše 70 nových členov – čitateľov. Napriek početnosti tohto bohatého zdroja informácií, poučenia a zábavy, ešte stále by sa dali umiestniť v našej knižnici nové diela. Aj vy máte možnosť prispieť a darovať kúsok potešenia prostredníctvom kníh. Stačí, ak svoje už vami „vyčítané“ knihy prinesiete do knižnice a ja ich zaradím do fondu v prospech všetkých čitateľov.

### KLUB MLADÝCH ČITATEĽOV

Svoju krúžkovú populudňajšiu činnosť začal aj Klub mladých čitateľov, ktorý doposiaľ tvorí osem detí vo veku 4 – 15 rokov. **Príďte medzi nás! Takmer každý piatok** sa v knižnici stretávame, aby sme prebúdžali „malého umelca v nás“. Za pomoci profesorky Mgr. Františky Fehérovej si rozvíjame umelecké čítanie, fantáziu a tvoríme výtvarné kúsky. Svoje pocity a predstavy dávame na papier a neraz niekto vyčarí rozprávkového škriatka, draka, či zachráni princeznú, ukrytú vysoko v temnej veži.

### „DARUJTE NÁM“

Ak máte doma a nájdete čosi, čo sa vám počas upratovania zdá byť doma zbytočné (napr. kľbká vlny, nite, kotúče, rolky, gombíky, špagátiky, staré rámy, plachty, krabičky, krabice a všeličo možné), zbalte to a darujte to nám. My vás na oplátku prekvapíme výstavami počas celého budúceho roka. A navyše spolu zdoláme nudu,

zimou či únavu a potešíme seba aj ostatných. „Myslite na nás, myslíme na vás.“ Veď „úspech predsa znamená aj obdarovať iných“.

### PLÁN KNIŽNICE

Čo pripravujem pre mladších aj skôr narodených:

1. úspešný PLENER, uskutočnený s Gymnázium Š. Moysesa v Moldave nad Bodvou pripravujem aj v spolupráci s Knižnicou v Medzeve,

2. chystám Vianočné trhy, v spolupráci s MŠ Jasov pripravím čitateľské posedenie v knižnici s najmenšími a ich rodičmi,

3. pre skôr narodených nadviažem na osvedčené reklamno – zábavné podujatia v malej sále kultúrneho domu, s vystúpením umelcov,

4. na budúci jar pripravujem aj pre záujemcov z Jasova PLENER s odborným výkladom o výtvarných technikách,

5. chystajú sa prednášky, a v prípade dostatočného počtu záujemcov aj „Kurz kreatívneho príbytku“ pre strednú vekovú kategóriu (osvojenie si techniky výzdoby váz, tanierov, ladenie farieb v byte a pod.),

6. pripravujem aj budúcoročné II. kolo VÝSTAVY PRÁC TALENTOV v rámci Osláv Jasova v roku 2010. Vaše maľby, kresby alebo i sochy či básne môžete odovzdať do konca mesiaca júl 2010 do Obcej knižnice Jasov. Tentoraz vás neminie porota, ale budú vás čakať aj hodnotné ceny a sláva! – no a mnohé iné.

Teší sa na vás Norika Farkašová – kultúrny referent, knihovník obce Jasov a Klub mladých čitateľov



# AKCIE

## Rövid áttekintés a CSEMADOK jászói alapszervezetének 2009-es munkájáról

Üdvözlöm a tisztelt olvasót. Nagy örömmre szolgál, hogy községünk idő-szosan megjelenő lapjának hasábjain hírt adhatok alapszervezetünk tevékenységéről.

### Kopjafaavatás

2009. március 15.-e, az 1848-as forradalom méltó megünneplése. Nyári István fafaragó ügyes keze nyomán kopjafa kerekedett, hogy majdan örök emléke legyen a szabadság szent eszméinek. 2009 március 14.-én, szombaton 15 órai kezdettel került sor az ünnepélyes kopjafaavatásra a vári templom előtt.

Ezúton is szeretném alapszervezetünk nevében kifejezni köszönetemet Bartal Károly Tamás O.Praem jászóvári apátnak, aki lehetővé tette, hogy vendégeinkkel méltó környezetben ünnepelhettünk. Továbbá köszönet jár Kassa megye elnökének, Zdenko Trebulának is, aki a kopjafa elkészítésének anyagi háttérét biztosította. Végül, de nem utolsósorban mindenkinek, aki valamiképpen hozzájárult, hogy az emlékfá az égre mutatva figyelmeztessen.

### Jászó napja 2009

Minden évben hagyományosan sor került erre a vasárnapi piknikre a Nagyforrásnál, a Jászói Nyári Egyetem keretén belül, melyet a CSEMADOK kerületi választmánya szervez. Az egész héten folyó értékes előadások, filmvetítések, koncertek kavalkádjának kicsúcsosodása ez a nap, és mi büszkén vállaljuk évről évre a megrendezését.

### Történelmi teadélután

2009. július 25. az autókemping szabadterei tűzhelyénél a harmadik történelmi teadélután rendeztünk melynek témája: Mécs László – papköltő volt. Jászón az apátságban avatták pappá, ahol rövid ideig működött. Ezt a nagyszerű egyéniséget szerettük volna bemutatni közösségünknek.

### Szent István-bál.

Augusztus 22-én került sor erre a rendezvényünkre amelyet alapszervezetünk tizen – huszoneveseink rendezték. S hogy menyisikerült, az is bizonyítja, hogy hajnal hasad-

taig tartott a vigadalom. Az alapiskola ebéd-lőjét töltöttük meg jókedvvel, tánccal, énekszóval. Bízom benne, fiataljaink a jövőben még sok magas színvonalú rendezvényel örvendeztetnek meg minket.

Most jöhetne egy értékelés, de ez nem tisztem. Megteszik majd azok, akik eljárnak rendezvényeinkre. Az is eszembe jutott, itt a végén megemlítek néhány nevet, családot a szervezők közül. Ezt sem teszem. Hogy miért? Mert meggyőződésem, hogy mindez egy csapatmunka eredménye ahol mindenki számít.

Megemelem tehát kalapom mindenki előtt, aki munkával, anyagiakkal vagy bármi mással segítette szervezetünket.

Viszontlátásra a következő rendezvényünkön.

J. Koronczy



Stefánska zábava

## Krátke zhrnutie práce jasovskej základnej organizácie CSEMADOK-u v roku 2009

Vítam Vás, vážení čitatelia. Je pre mňa veľkou radosťou, že na stránkach občasnika našej obce môžem podať správu o činnosti našej základnej organizácie.

### Vysvätenie pamätného stĺpa

15. marca 2009 sa uskutočnilo náležité oslávenie revolúcie z roku 1848. Spod šikovných rúk rezbára Istvána Nyáriho sa vynoril pamätný stĺp, aby bol navždy pamiatkou svätých ideí slobody. V sobotu o 15.hodine sa konalo slávnostné odovzdávanie pamätného stĺpa pred jasovským opátskym kostolom. Aj touto cestou by som v mene našej organizácie rád vyjadril našu vďaku jasovskému opátovi Tomášovi Karolovi Bartalovi O. Praem, ktorý nám umožnil túto oslavu

s našimi hosťami v úctyhodnom prostredí uskutočniť. Poďakovanie patrí aj predsedovi Košického samosprávneho kraja Zdenkovi Trebulovi, ktorý zabezpečil finančnú stránku vytvorenia pamätného stĺpa. Samozrejme ďakujeme každému, kto nejakým spôsobom prispel k tomu, aby pamätný stĺp nás upozorňoval, týčiac sa k nebu.

### Deň Jasova 2009

V každom roku sa už tradične organizuje tento nedeľný piknik pri Veľkom prameni, v rámci Jasovskej letnej akadémie, ktorú organizuje oblastný výbor Csemadoku. Tento deň je vyvrcholením pestrej palety cenných prednášok, koncertov a premietaní filmov konaných celý týždeň a my sa s hrdosťou poudjmeme z roka na rok na jeho organizáciu. V dôsledku nepriaznivého počasia sa akcia uskutočnila v autokempingu.

### Historické popoludnie pri čaji

25. júl 2009 - Tretie historické popoludnie pri čaji. Témou podujatia bol básnik a kňaz László Mécs, ktorý bol vysvätený za kňaza v Jasove, v opátstve, kde krátku dobu aj pôsobil. Túto skvelú osobnosť sme chceli priblížiť našim poslucháčom.

### Svätoštefanský ples

Toto podujatie sa konalo 22. augusta. Usporiadali ho naši najmladší členovia. Ako vynikajúco sa im ples podaril, potvrdzuje to, že zábava trvala do úsvitu. Jedáleň základnej školy sme naplnili dobrou náladou, spevom, tancom. Verím v to, že naši mladí nás v budúcnosti obdarujú ešte mnohými podujatiami na vysokej úrovni.

Teraz by mohlo nasledovať hodnotenie, ale to mi neprislúcha. Hodnotia tí, ktorí sa zúčastňujú našich podujatí. Myslel som aj na to, že na konci spomeniem niekoľko mien rodín z organizátorov. Neurobím ani to. Prečo? Je mojím presvedčením, že všetko je výsledkom spoločnej práce skupiny, kde zaväzujú každý.

Klobúk dole pred každým, kto svojou prácou, financiami alebo čímkoľvek iným napomáhal našej organizácii.

Do videnia na našom budúcom podujatí.

J. Koronczy, preklad Zs. Kozsár

## 115. výročie vzniku železničnej trate Moldava nad Bodvou - Jasov - Medzev

Klub historických koľajových vozidiel so sídlom v Haniske vypravil v júli motorový vozeň M 131 s príviesným osobným vagónom CM m5. Regionálna železnica trate Moldava nad Bodvou – Jasov – Medzev oslávila totiž svoje 115. výročie. Pri tejto príležitosti sa mohli nostalgickou jazdou vlakom previesť aj naši občania z Jasova do Medzeva a späť. Vlak prišiel už skoro plný do Jasova o 9 hodine. Na zastávke už čakal na prichádzajúci vlak pán starosta, občania, stánok s občerstvením a folklórny spevácky súbor Babinec z Nováčan. Po krátkej prestávke pokračoval vláčik už aj s našincami do Medzeva. Dúfajme, že aj v budúcnosti privezie historický vláčik ľudí, ktorí spoznajú krásy našej obce a okolia.



Vianoce lásky a pokoja, nech každú tvoju bolesť zahojá.  
V kruhu najbližších tešte sa spolu, až budete sadat' k štedrému stolu.

# FOTOGALÉRIA



29. 8. '09. Jasovské oslavy  
– Skvelé vystúpenie mažoretiek z MŠ Jasov



5. Jasovské oslavy – Ani búrkové mračná neodohňali verné obcenstvo



27. 3. '09. Obec si spomenula na Deň učiteľov



18. 9. '09 – úvodný zápas pri príležitosti otvorenia multifunkčného ihriska



8. 3. '09 Medzinárodný deň žien, organizovaný Úniou žien v Jasove



4. 12. '09. ZŠ Jasov – návšteva Obcejnej knižnice – kreslíme a píšeme želania Ježiškovi



Klub mladých čitateľov – Jedna z piatkových aktivít – výroba vianočných pohľadníc



18. 9. '09. Otvorenie druhej kazety skládky odpadov v Jasove – Deň otvorených dverí



13. 6. '09. Dobrovoľní hasiči počas aktivít pri vysvätení sochy sv. Floriána foto: P. Klema



30. 4. '09. Stavanie Mája pred Obecným úradom v Jasove



4. 12. '09. Mikulášske posedenie, organizované Klubom dôchodcov v Jasove



CSEMADOK A SMK – Slávnostné odhalenie pamätného stĺpa na pamiatku revolúcie 1848-49